

धर्म संस्कृत - कावेर

धर्मशास्त्र

अ. नं. ९

आष्टादशसूक्त

शके १८०३

३२८ सं. ३

(1)

अथाष्टदशोऽध्यायः प्रारभ्यंते

"Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai."

(2)

अथाष्टादशसूक्तकर्मणिकाप्रारंभः

(3)

अनु.
१

पत्र.	अथाष्टादशस्मृत्यनुक्रमणिकालिख्यते.	श्लो.
०	अत्रिस्मृतिः.	०
१	पूर्वकथाप्रस्तावः.	२
१	अत्रिभाषणं.	१२
१	ब्राह्मणानां षड्गुणानि.	१६
१	स्वधर्मत्यागिनां गनयः.	२०
१	ब्राह्मणाचरणानि.	२६
१	राक्षसाचरणानि.	२९
१	ब्राह्मणानां शौचस्नानविधिः तल्लक्षणानि.	३४
१	अनसूयाशौचलक्षणं.	३५
१	मंगललक्षणं.	३६
१	अनायासलक्षणं.	३७
१	स्पृहालक्षणं.	३८

पत्र.	विषयः	श्लो.
१	दमलक्षणं.	१
१	दानलक्षणं.	१
१	दयालक्षणं.	१
१	गृहस्थब्राह्मणलक्षणं.	१
१	इष्टापूर्तकिलम्.	१
१	इष्टापूर्तलक्षणं.	१
१	इष्टापूर्तशुद्धिविधिः.	१
१	दशनियमाः.	१
२	पिंडोदकक्रियाः.	२
२	पुत्रजननप्रशंसा.	२
२	शंकास्थाने आहारशुद्धिः.	२
२	प्रायश्चित्तानि.	२

श्लो.	पत्र.	विषयः	श्लो.
३९	२	गृहशुद्धिः.	७९
४०	२	श्वानस्पर्शप्रायः.	८०
४१	२	सूतकनिर्णयः.	८४
४२	३	सपिंडनिर्णयः.	८५
४३	३	शवविधिः.	८८
४५	३	प्रायश्चित्तानि.	९०
४६	४	बालादिभ्राज्यागिनां सूतकानि.	१००
४९	४	भ्रष्टादीनां विधिः.	१०८
५२	४	धर्माचरणं चांद्रायणं च.	११०
५८	४	अतिरुद्धलक्षणं.	१११
५९	४	पर्णरुद्धलक्षणं.	११५
७५	४	पंचगव्यसांतपनः महासांतपनः प्राजापत्यः तप्तः.	

क्रमः

१

(3A)

पत्र.	विषय.	श्लो.	पत्र.	विषय.	श्लो.	पत्र.	विषय.	श्लो.
४	रुद्धवैदिकरुद्धपादरुद्धरुद्धातिरुद्ध. परा		७	ऋतुगमनं, अंत्यजसंख्या. चांडालेस्त्रीगमनप्रा			णानि, श्राद्धभोजन प्रशंसा. श्राद्धाकरणे दोषा	
४	क. पिण्याक. सौम्यरुद्धतुलापुरुषधारोष्णकृ		८	यश्चित्तानि. इतराणिप्रायश्चित्तानि.	२४६	१२	श्राद्धप्रशंसा.	३६८
४	रुद्ध. नक्तभोजनादिप्रायश्चित्तानि.	१२९	८	स्पृष्टास्पृष्टविचारः शुद्धाः शुद्धविचारः, अज्ञा		१२	वैश्वदेवादिपंचयज्ञाः दशविधाविप्राः देवब्राह्म	
४	अनादिष्टपातकप्रायश्चित्तानि.	१३२		नात्ब्राम्हणः शूद्रोदके पीतस्तत्रायश्चित्तं, आहि			णशब्दार्थः विप्रमुनिलक्षणं, विप्रद्विज, विप्रक्ष	
५	स्त्रीशूद्रपतनानि.	१३८		ताग्नेः प्रायश्चित्तं गृहस्था. निषेधः प्रायश्चि			त्रिय, विप्रवैश्व, विप्रशूद्र, विप्रनिषाद, विप्रप	
५	ब्राह्मण, विप्र, वेदविन्, द्विजोत्तमलक्षणानि.	१४०	९	नि, रजश्चलास्पर्शनप्रायश्चित्तानि.	२८२	१३	शु, विप्रमूढ, विप्रचांडाल, भ्रष्टभागवतलक्ष	
५	ब्राह्मणजन्मसार्थकं.	१४३	९	भोजनस्पर्शदोषाः इतरप्रायश्चित्तानि. गृहल			णानिश्राद्धमहादानेनिषिद्धाः ब्राह्मणाः पूजने-	
५	भोजननियमाः	१४७	१०	क्षणं	३१०		निषिद्धाः ब्राह्मणाः क्रीतस्त्रीनिषेधः इतराः	
५	वेद, गुरु, दान, महत्वं-पात्रापात्रविचारः भोज		१०	यवनधर्मलक्षणं, इतरप्रायश्चित्तानि. मुरवधा			नियमाः, ग्रंथोपसंहारः	३१८
	नपात्रविचारः, वज्र, प्रायश्चित्तं.	१६१		वन, मृद्गक्षणनिषेधः इतराःनियमाः	३२२		इतिश्रीअत्रिस्मृत्यनुक्रमणिकासंपूर्णा.	१
६	भिक्षुकसंख्या. स्त्रीसंभोगनियमःपंचपातका		११	दानप्रशंसा	३४१		अथविष्णुस्मृत्यनुक्रमणिका.	
	नि. तच्छुद्धिकराणिप्रायश्चित्तानि.	१९४	११	श्राद्धकर्मणिब्राह्मणलक्षणानि, ब्राह्मणलक्ष		१३	पूर्वकथाप्रस्तावःविष्णुभाषणं	८

(1)

अनु.

२

पत्र.	विषय.	श्लो.	पत्र.	विषय.	श्लो.	पत्र.	विषय.	श्लो.	क्रम.
१३	ब्राह्मणत्वसंस्कारो गर्भादौ प्रतिगर्भे सीमंतोन्नयनजातकर्म, बहिर्निष्क्रमणं.	९	१६	हीतपारिव्राजकत्वधर्माः	९९	२२	वानप्रस्थधर्माः पंचमोऽध्यायः	१-१०	
	अन्नप्राशनं केशकर्म.	११		राजधर्माः वैश्यधर्माः ब्राह्मणधर्माः शूद्रधर्माः	११३	२३	यतिधर्माः षष्ठोऽध्यायः	१-१२	
	ब्राह्मणस्य गर्भाष्टमे उपनयनं	१२		विष्णुस्मृतिः संपूर्णा पंचमोऽध्यायः ५	२३		योगशास्त्रं सप्तमोऽध्यायः	२३	
	द्विजत्वसिद्धौ सावित्र्याधिकारः	१३		हारीतस्मृत्यनुक्रमणिकारंभः	१		उशनस्मृत्यनुक्रमणिकारंभः		
	क्षत्रियवैश्ययोरेकादशवर्षे उपनयनं.	१४	१७	हारीतकमुनिप्रतिज्ञावचनम्:	६	२३	जातिवृत्तिविधानं	१-५०	
१४	शूद्रसंस्कारः	१४		हारीतकभाषणे त्रैलोक्यनयनं.	१०		रामाप्तोशनस्मृतिः ४		
	चतुर्णां वर्णानां दंडादि	१५		तस्माच्चातुर्वर्ण्ये तु ब्राह्मणधर्माः प्र० अध्या०	३१		अथांगिरास्मृत्यनु. प्रारंभः		
	प्रातः कृत्वादि अह्निकं अध्ययनविवाहादि	१६	१७	क्षत्रियधर्माः	१-५	२५	गृहाश्रमवर्णानामनुपूर्वशः प्रायश्चित्तविधिः	१-७२	
१४	गृहीधर्माः	२९	१८	वैश्यधर्माः	१०		समाप्तेयमंगिरास्मृतिः ५		
१५	गृहस्थब्रह्मचारिणोः वनवासधर्माः	४८	१८	शूद्रधर्माः द्वितीयोऽध्यायः	१६		अथयमस्मृत्यारंभः		
१५	ब्रह्मचारी, गृहस्थ, वानप्रस्थेषु चिरेन परिगृ-	६४	१९	ब्रह्मचारीधर्माः तृतीयोऽध्यायः	१७	२७	वर्णानां अनुपूर्वशः श्रुतिस्मृत्युदितो धर्मः	१-९७	२
		१९	१९	गृहस्थधर्माः चतुर्थोऽध्यायः	१-७८		समाप्तेयं यमस्मृतिः ६		

(5A)

पत्र.	विषय.	श्लो.	पत्र.	विषय.	श्लो.	पत्र.	विषय.	श्लो.
	अथापस्तंबस्मृत्यारंभः		३३	चांडालस्पर्शदोषादौ प्रायश्चित्तानि-	१-१५		अथसंवर्तस्मृत्यनुक्रमणिकारंभः	
३०	सर्वऋषीणां आपस्तंबमुनेः प्रश्नः	१-८		पंचमोध्यायः		३७	संवर्तमुनिंप्रतिवामदेवादिऋषीणांप्रश्नः	१-३
३१	मनुष्यबालानांगवानांचपालननियमाः	८-३०	३३	नीलीवस्त्रविधिः	१-९	३७	ब्राह्मणनिवासेयोग्योदेशः संध्याप्रकरणंतथा-	
	प्रथमोध्यायः			षष्ठोध्यायः			चसर्वाचारप्रकरणंमृताशौचंदानप्रशंसाऋ-	
३१	सामान्याः शास्त्रार्थाः	१-१४	३३	रजस्वलास्नानादितस्यानियमाः	१-२२		तुदर्शनात्पूर्वकन्यादानेनियमाः कन्यादानो-	
	द्वितीयोध्यायः			सप्तमोध्यायः			त्तरं इतरदानानि रोगिभ्योऽभौषधादिदानफलं	१-१००
३२	अज्ञानादंशजोगेहेनिवासितस्तस्यदोषादि		३४	शुद्धिप्रकरणं	१-२१		ब्रह्मचारीयतीनांबपनंकारयितुः फलानि-	
	शास्त्रार्थाः	१-१२		अष्टमोध्यायः			देवागारे द्विजातयेदीपदानप्रशंसा अपवा-	
	तृतीयोध्यायः		३५	भोजनेगुदश्रावादिदोषप्रायश्चित्तानि-	१-४५		ददोषाः ऋतुकालगमनं	
३२	चांडालकूपभांडारिषु अज्ञानाज्जलपानादि			नवमोध्यायः		३८	वानप्रस्थाश्रमः चतुर्थाश्रमः प्रायश्चित्तविधिः	
	दोषप्रायश्चित्तानि	१-१२	३६	सामान्यानि प्रायश्चित्तानि मोक्षोपायाः	१-१७	४०	सुरापाने प्रायश्चित्तं स्वर्णस्तेयिनः प्रा-गुरुतल्प	
	चतुर्थोध्यायः			दशमोध्यायः समाप्ताचेयमापस्तंबस्मृतिः ७			गप्रायः संपर्के प्रायश्चित्तं चातुर्वर्ष्यहनने प्राय-	

(5)

अनु.
३

पत्र.	विषय.	श्लो.	पत्र.	विषय.	श्लो.	पत्र.	विषय.	श्लो.	क्रम.
४४	श्रित्तानि. गोघ्नप्रायश्चित्तं. सामान्यानि प्रायश्चित्तानि गायत्रीमाहात्म्यं समाप्ताचेयं संवर्तस्मृतिः ८	१०० २३३	४६	वृद्धिश्चाद्धेतरश्चात्य भेदः इतरश्चाद्धेयवादि रहितोऽप्येवविधिः वसिष्ठोक्तोश्चाद्धविधिः चतुर्थखंडः	१-१२	४८	अष्टमः खंडः सायंप्रातरौपासनहोमेकालः परिसमूहनपर्युक्षणनियमाः मंदाग्नौहवननिषेधः	१-१५	
४४	अथकात्यायनस्मृत्यारंभः - यज्ञोपवीतनिर्माणनादिमातृकापूजनेविशेषः (प्रथमखंडः)	१-१९	४६	वृद्धिश्चाद्धेतरश्चात्य भेदः इतरश्चाद्धेयवादि रहितोऽप्येवविधिः वसिष्ठोक्तोश्चाद्धविधिः चतुर्थखंडः	१-११	४९	नवमः खंडः दंतधावनेस्नानेनियमाः समुद्रवाहिनीषुनदीषुश्रावणादिमासद्वयेस्नाननिषेधः रजस्वलासुनदीषुनैमित्तिकानिस्नानानि. दशमः खंडः	१-२०	
४५	ब्राह्मणामंत्रणादिदर्भलक्षणविधि, कर्मविघाते प्रायश्चित्तं	१-१४		पंचमः खंडः			प्रथमः परिपाठः		
४५	द्वितीयखंडः अक्रियास्वरूपं मधुशब्दार्थः सुसंपन्नं एतच्छब्दानंतरमन्ननिवेदनं अवनैजनांतकर्म	१-१४	४६	अग्न्याधानप्रकरणं. (षष्ठः खंडः)	१-१५	४९	संध्योपासनविधिः	१-१७	
	तृतीयखंडः -		४७	अरणिकरणो वृक्षाः मंथनयंत्रं मंथनादन्युत्पत्तिः मंथनेरुत्रीग्रहणं. स्तुकस्तुचकरणं. समिल्लक्षणं. इध्मलक्षणं. (सप्तमः खंडः)	१-२४	५०	एकादशः खंडः देवर्षिपितृतर्पणं - गघं. द्वादशः खंडः	१-६	३

(57)

पत्र.	विषय.	श्लो.	पत्र.	विषय.	श्लो.	पत्र.	विषय.	श्लो.
५०	पंचमहायज्ञाः वैश्वदेवः बलिदानंच- त्रयोदशः खंडः	१-१४	५३	पितृयज्ञेशंकुकरणं. अन्वष्टक श्राद्धं. सप्तदशः खंडः	१-२५		हादिविधिः एकविंशतितमः खंडः	१-१६
५१	बलिहरणविन्यासः ब्रह्मयज्ञप्रशंसा, तर्पणे विशेषाः चतुर्दशः खंडः	१-१४	५३	सायमादिप्रातरंतमे कंकर्म, श्रौतस्मार्तक र्मणिपत्यधिकारः आहिताग्नेः पत्नीलक्ष णानितस्यामरणे दाहादिविधिः	१-२४	५६	आहिताग्नेर्दाहोत्तरक्रियाः द्वाविंशतितमः खंडः	१-१०
५१	दक्षिणादिदानविधिः आज्यस्थालीनियमाः, चरुस्थालीनियमाः इध्रमेक्षणेनियमाः, मु सलोलूरवलनियमाः, शूर्पनियमः परिधिनि यमाः पंचदशः खंडः	१-२१	५५	पतिपत्नीसंततक्रियादिभ्यो हवननिषे- धः, आहिग्नेर्ज्येष्ठास्त्रीजीवतिसतिअन्य- करणेदोषः आहिताग्नेः पत्नीमरणेविधिः विंशतिः खंडः	१-१९	५७	आहिताग्नेर्देशांतरमरणेअस्थिग्रहणवि- धिः तथैवतद्द्वार्याअपतिताचेद्दाहविधिः त्रयोविंशतितमः खंडः	१-१४
५२	पिंडान्वाहार्यकश्राद्धं जीवतिप्रपितामहेपि तुः पिंडदानादि. षोडशः खंडः	१-२३	५५	आहिताग्निर्दुबलश्र्वेद्धोमविधिः तन्मरणेदा		५८	सूतकेसंध्यादिओपासनहोमेविशेषः, षो डशश्राद्धानि, चतुर्विंशतितमः खंडः नवयज्ञविधिः पंचविंशतितमः खंडः	१-१६ १-१८

(6)

अनु.
४

पत्र.	विषय.	श्लो.
५८	समशनीयश्वरुः, गोयज्ञः, वृषभोत्सर्गः अश्व यज्ञः, तेषां कालाः अष्टकाश्राद्धप्रशंसा पञ्चविंशतितमः खंडः	६१
५८	कार्यदौश्राद्धकर्मतिदक्षिणात्मकमन्वाहा र्यः चातुर्वर्ण्यस्य दंडाः सप्तविंशतितमः खंडः	१-१७ ६१
५९	श्रौतकर्मणिसामान्याः शास्त्रार्थाः अष्टाविंशतितमः खंडः	१-१९ ६२
६०	पशोरंगग्रहणविशेषाः तथाशास्त्रार्थाः एकोनविंशतितमः खंडः इतिकात्यायनस्मृत्यनुक्रमणिकासमाप्ताः अथ बृहस्पतिस्मृत्यनुक्रमणिकारंभः	१-१९ ६२ ९ ६२

पत्र.	विषय.	श्लो.
६१	वाचस्पतिप्रतिइंद्रप्रश्नः दानप्रशंसाः भूमिदानं गयाश्राद्धमहिमा नीलवृषलक्षणदानं भूमिहर्तुदोषाः कांचनभूमिगोदानानि भूमिहर्तुदोषाः सपिंडीकरणे निषिद्धानि स्थलानि ब्रह्मस्वकरणे दोषाः ब्राह्मणक्रोधग्रहणे दोषः सत्यात्रेदानं तद्भागकरणपुराणश्रवणं	६१ ६१ ६१ ६१ ६१ ६१ ६२ ६२ ६२ ६२ ६२ ६२

पत्र.	विषय.	श्लो.
६२	निदाघे उदकदानं दीपान्नदानं गोभूमिदारहरणे दोषाः विवाहयज्ञदानेषु विघ्नकर्तुर्दोषाः सत्कर्मकर्तुः फलानि इति बृहस्पतिस्मृतिः समाप्ताः १० अथ पाराशरस्मृत्यनुक्रमणिकारंभः पूर्वकथाप्रस्तावः व्यासप्रश्नः चतुर्युगधर्माः दिनषट्कर्माणि अनिधीपूजनं	१-२ ३-१७ १७-२० २०-२४ २४-२९ २९-३१ ३१-४१ ४१-४३ ४३-४७ ४७-५५ ६१ ६३

क्रम.

४

(6A)

पत्र.	विषय.	श्लो.	पत्र.	विषय.	श्लो.	पत्र.	विषय.	श्लो.
६५	यतिब्रह्मचारिणांभिक्षादानं	४९-५४	०	पंचमोऽध्यायः ५	०	०	समाप्ताचेयंपाराशरस्मृतिः	०
६५	वैश्वदेवाऽकरणेदोषाः	५८	७०	प्राणिहत्यानिष्कृतिः इतराणि प्रायश्चित्तानि.	१-७५	०	अथव्यासस्मृत्युक्रमणिकारंभः	०
६५	प्राप्तशिरदक्षिणामुखभोजनेदोषाः	५९		धर्मचरणनियमाः (षष्ठोऽध्यायः)		८३	पूर्वकथाप्रस्तावः वर्णधर्मोत्पत्तिः षोडशसंस्काराः ब्रह्मचर्यतान्नियमाश्च. (प्रथमोऽध्यायः)	१-४२
६५	यतयेब्रह्मचारिणेन आदेयपदार्थाः	६०	७२	द्रव्यशुद्धिः (सप्तमोऽध्यायः)	१-४३		द्वितीयाश्रमः तन्नियमाश्च.	१-५५
६५	अतिथिलक्षणानि.	६६	७३	उपस्थानलक्षणं इतराः शास्त्रार्थाः, प्रायश्चित्तानि	१-५०	८४	नित्य, नैमित्तिक, काम्यकर्माणि.	१-७३
६५	क्षत्रियादिवर्णत्रयधर्माः (प्रथमोऽध्यायः)	७४		गवांचंभनताडनदोषाः प्रायश्चित्तानि-धर्मपालननियमाः (नवमोऽध्यायः)	१-६३	९१	तृतीयोऽध्यायः	
६६	गृहस्थब्राह्मणधर्माः (द्वितीयोऽध्यायः)	१-२०	७५	प्रायश्चित्तानि. (दशमोऽध्यायः)	१-४३	०	गृहस्थाश्रमप्रशंसा.	१-७१
६७	जननमरणाशौचे (तृतीयोऽध्यायः)	१-५०	७७	प्रायश्चित्तानि.	१-५७	०	इतिव्यासस्मृत्यनुक्रमणिकासंपूर्णा १२ चतुर्थोऽध्यायः ४	०
६७	स्त्रीपुरुषयोर्द्वेषदोषाः	१-२	७७	प्रायश्चित्तानि-धर्मपालननियमाः	१-८१	०	अथशंखस्मृत्यनुक्रमणिका प्रारंभः	०
६८	प्रायश्चित्तानि.	२-२१	८०	प्रायश्चित्तानि-धर्मपालननियमाः	०	९१	चातुर्वर्ण्यधर्माः	१-८
६९	न्यायाः इतराः नियमाः (चतुर्थोऽध्यायः)	३१-३३	८३	(एकादशोऽध्यायः ११)				
६९	अनेकानि प्रायश्चित्तानि च आहिताग्नेर्दाहविधिः	१-२५	०					

(७)

अनु.
५

पत्र	विषय	श्लो.	पत्र	विषय	श्लो.	पत्र	विषय	श्लो.
०	प्रथमोध्यायः १	०	९५	नित्यनैमित्तिकादिषोडास्नानानितीर्थस्नाना	१००		भांडवल्गादीनांशुद्धिः शुद्धपदार्थाः मृत्तिका	
९२	गर्भस्यष्टतातः मौंजीबंधनपर्यंतसंस्काराः	१-१२		नितीर्थस्नानानि (अष्टमोध्यायः)	१-१६		शुद्धिः (षोडशोध्यायः)	१-२४
०	द्वितीयोध्यायः २	०	९५	क्रियास्नानविधिः (नवमोध्यायः)	१-१५	१०१	महापातकिनांद्वादशवर्षात्मिकवनवासप्राय	
९३	ब्रह्मचर्यधर्माः स्नानकावधि	१-१५	९६	आचमनविधिः त्रिकालसंध्याविधिः	१-२१		श्चित्तंतन्ननियमाः आचरणे. अभक्ष्यभक्ष	१-६६
०	तृतीयोध्यायः ३	०	०	दशमोध्यायः १००	०		णेप्रायश्चित्तानि. (सप्तदशोध्यायः)	
९२	गृहधर्माः अष्टप्रकारकाविवाहाः स्त्रीलक्ष	१-१६	९७	अधमर्षिणादिमुक्तपादः (एकदशोध्यायः)	१-५	१०३	सामान्यानिप्रायश्चित्तानि (अष्टादशोध्यायः)	१-१६
	णानि. (चतुर्थोध्यायः ४)		९७	गायत्रीजपविधिः गायत्रीजपप्रयोगाः	१-१८	०	इति समाप्ते यंशंखस्मृत्यनुक्रमणिका. १३	०
९३	पंचमहायज्ञाः चतुराश्रमस्थानांमुक्तिद्वारं	१-१९	०	द्वादशोध्यायः १२	०	०	अथ लिखितस्मृत्यनुक्रमणिकाप्रारंभः	०
०	पंचमोध्यायः ५	०	९८	गायत्रीतर्पणविधिः गद्यानि. (त्रयोदशोध्यायः)	१-५	१०४	इष्टापूर्तशब्दार्थः तदधिकारिणः गंगास्नान	
९४	वानप्रस्थाश्रमः (षष्ठोध्यायः)	१-७	९९	अन्नग्रहणे ब्राह्मणादीनां विचारः पिंडदाने नि			माहात्म्यं. पुत्रप्रशंसा. नीलवृषलक्षणं. षोड	१-२५
९४	चतुर्थाश्रमः ध्यानादात्मप्राप्तिः	१-३३		यमाः, श्राद्धप्रशंसा. (चतुर्दशोध्यायः)	१-३३		शश्राद्धानि. संक्रांतौ उपरागेन पिंडदानं सर्पि	
०	सप्तमोध्यायः	०	१००	अशौचनिर्णयः (पंचदशोध्यायः)	१-२५		डीकरणे अधिकारिणः	

क्रम.

५

(7A)

पत्र.	विषय.	श्लो.	पत्र.	विषय.	श्लो.	पत्र.	विषय.	श्लो.
१०५	पिंडदानेनियमाः अधिकमासेश्राद्धनियमाः वैश्वदेवः गृहबलिः दर्भप्रशंसा. वृद्धोश्राद्धनियमाः श्राद्धविशेषविश्वेदेवाः	१-५०	१०८	अन्हिककृत्यं (द्वितीयोध्यायः)	१-५९	११६	ब्रह्मचारिणः आश्रमविकल्पाः (गद्यानि)	०
१०६	कन्यादानेनियमाः श्राद्धे मृत्यात्रनिषेधः विधिनाग्रहणंच, श्राद्धोत्तरं वर्त्यकर्माणि, श्राद्धभोजनेनियमाः श्राद्धभोजने प्रायश्चित्तानि. श्राद्धकरणे अनधिकारिणः, प्रायश्चित्तानि परिवेदने भदोषिणः	१-७५	११०	गृहीणानवकर्माणि. (तृतीयोध्यायः)	१-३३		(तृतीयोध्यायः) ३	
१०७	प्रायश्चित्तानि.	७५/९२	१११	पत्नीसुरव्योगृहस्थाश्रमः (चतुर्थोध्यायः)	१-२०	११७	विवाहादिगृहस्थधर्माः (गद्यानि) चतुर्थोध्यायः ४	
०	समासेयलिखितस्मृतिः १४	०	११२	शुद्धाशुद्धौ विशेषः (पंचमोध्यायः)	१-१५	११७	गर्भाधानं गृह्याग्निः पंचयज्ञाः भोजनं (गद्यानि) (पंचमोध्यायः ५)	
०	अथदक्षस्मृत्यनुक्रमणिका प्रारंभः	०	११३	योगशास्त्रं (सप्तमोध्यायः ७)	१-५४	११८	स्त्रीगमनेनियमाः इतरनियमाश्च. (गद्यानि) (षष्ठोध्यायः)	
१०७	ब्रह्मचर्यं (प्रथमोध्यायः १)	१-१५	०	समाप्ताचेयत्वास्मृत्यनुक्रमणिका. १५	०	११८	ब्राह्मणानां षट्कर्माणि आपद्धर्माः संकटविषयाः (गद्यानि) (सप्तमोध्यायः ७)	
			११५	अथगौतमस्मृत्यनुक्रमणिका प्रारंभः	०	११८	राज्ञो ब्राह्मणस्य बहुश्रुतस्य लक्षणानि गृहस्थधर्मश्च. (गद्यानि) (अष्टमोध्यायः)	
			११६	मौंजीकमण्यधिकारिणः तत्कालप्रयोगश्च. (गद्यानि) (प्रथमोध्यायः १)				
			११६	मौंज्याः पूर्ववटोर्नियमाः ब्रह्मचारिणः धर्माः स्नातकलक्षणं. (द्वितीयोध्यायः २)	गद्यानि.			

पत्र.	विषय.	श्लो.	पत्र.	विषय.	श्लो.	पत्र.	विषय.	श्लो.	क्रम.
११९	स्त्रीसंभोगेनिघमाः (गद्यानिः) (नवमो ध्यायः ९) (प्रथमः प्रपाठः)	०	१२२	ब्राह्मणभोजनं (गद्या नि) (सप्तदशो ध्यायः १७)	०	१२७	सुरापानां मांसाशिनां प्रायश्चित्तानि (गद्या नि) (चतुर्विंशोऽध्यायः)		
१२०	चातुर्वर्ण्यस्थधर्माः (गद्यानिः) (दशमोऽध्यायः)		१२४	स्त्रीणां स्वातंत्र्यनिषेधः (गद्यानिः) अष्टा दशोऽध्यायः १८ (द्वितीयः प्रपाठः)		१२७	अभोज्यभोजिनां प्रायश्चित्तानि (गद्या निः) (पंचविंशोऽध्यायः २५)		
१२१	राजधर्माः (गद्यानिः) (एकादशोऽध्यायः)		१२४	पुरुषस्य पातकानि (गद्यानिः) (एकोनविं शोऽध्यायः १९)		१२७	क्षत्रव्रते प्रायश्चित्तं (गद्यानिः) (षड्विंशो ध्यायः २६)		
१२१	शूद्रधर्माः (गद्यानिः) (द्वादशोऽध्यायः)		१२५	चतुःषष्टियातनाः (गद्यानिः) (विंशतितमो ध्यायः २०)		१२८	रुद्रप्रायश्चित्तानि (गद्यानिः) (सप्तविं शोऽध्यायः)		
१२१	असत्यसाक्षिणः (गद्यानिः) (त्रयोदशो ध्यायः १३)	०	१२५	प्रेतकर्म (गद्यानिः) (एकविंशोऽध्यायः २१)		१२८	चांद्रायणप्रायश्चित्तानि (गद्यानिः) (अ ष्टाविंशोऽध्यायः २८)		
१२२	शावमाशौचं (गद्यानिः) (चतुर्दशोऽध्यायः)		१२६	पंचमहापातकिनः (गद्यानिः) (द्वाविंशो ध्यायः २२)		१२८	पितुर्मरणोत्तरं दायविभागाः (गद्यानिः) एकोनविंशोऽध्यायः (तृतीयः प्रपाठः)		
१२२	अमावास्याश्राद्धं (गद्यानिः) (पंचदशो ध्यायः) १५		१२६	प्रायश्चित्तानि (गद्यानिः) त्रयोविंशोऽध्यायः					
१२३	श्रवणाकर्मप्रौष्ठपदीविधिः (गद्यानिः) षोडशोऽध्यायः १६	०	१२६						

(8A)

पत्र.	विषयः	श्लो.	पत्र.	विषयः	श्लो.	पत्र.	विषयः	श्लो.
०	समासाचेयंगौतमस्मृत्यनुक्रमणिका- १६	०	०	अथवासिष्ठस्मृत्यनुक्रमणिकाप्रारंभः	०	१४२	आचारः परमोधर्मः सर्वेषां (गद्यानिः) षष्ठो	०
	अथशातातपस्मृत्यनुक्रमणिका रंभः		१३७	मोक्षार्थधर्मजिज्ञासा धर्मोपयोगिदेशाः या			ध्यायः	
१३०	जन्मांतरे अरुतप्रायश्चित्तानां जंतूनां लक्ष			तकिनः पंच महापातकिनः (गद्यानिः)		१४२	चत्वार आश्रमाः (गद्यानिः) सप्तमोध्या-	
	णानि महापापिनां लघुपापिनां च रोगाः	१-३१		(प्रथमोध्यायः)		१४३	गृहस्थधर्माः (गद्यानिः) (अष्टमोध्यायः)	
	(प्रथमोध्यायः)		१३८	चत्वारो वर्णाः, वर्णत्रयं च तेषां धर्माः (गद्या		१४३	वानप्रस्थधर्माः (गद्यानिः) (नवमोध्यायः)	
१३२	ब्रह्मघ्नस्य पांडुकुष्ठरोगिणः शांतिः हिंसाप्राय	१-५७		निः) (द्वितीयोध्यायः)		१४३	यतिधर्माः (गद्यानिः) (दशमोध्यायः)	
	श्चित्तविधिः (द्वितीयोध्यायः २)		१४०	अश्रोत्रियाः अननुवाक्याः अनभूयः ब्राह्म		१४४	षट्ग्रहदेवताबलयः (गद्यानिः) एकादशो	
१३३	प्रकीर्णप्रायश्चित्तानि (तृतीयोध्यायः)	१-२२		णाः (गद्यानिः) (तृतीयोध्यायः)			ध्यायः	
१३४	स्तेयप्रायश्चित्तानि (चतुर्थोध्यायः)	१-३२	१४०	प्रकृतिशिष्टं चानुर्वर्ण्यं संस्कारविशेषाच्च		१४५	अथातः स्नातकव्रतानि (गद्यानिः) द्वादशोऽ	
१३५	अगम्यायमनप्रायश्चित्तानि (पंचमोध्यायः)	१-३९		(गद्यानिः) (चतुर्थोध्यायः)			ध्यायः	
१३६	अगतिप्रायश्चित्तानि (पंचमोध्यायः)	१-५१	१४१	अस्वर्तत्रास्त्री पुरुषप्रधाना अनग्निरनुद		१४६	अथातः स्वाध्यायश्चोपाकर्म (गद्यानिः)	
	समासाचेयं शातातपस्मृत्यनुक्रमणिका	१७		क्याच (गद्यानि) (पंचमोध्यायः ५)			त्रयोदशोध्यायः	

अष्टादशस्मृतीकापुस्तक और संस्कृत के तथा भाषाके सब तहके
पुस्तक मुंबईमें श्रीमुंबादेवीके पासमारवाडीबजारमें श्रीगंगाविष्णु
कृष्णदासके श्रीविकेटेश्वरछापखानेमें मिलेगे

(१)

अनु
७

पत्र.	विषय.
१४६	अथातो भोज्याऽ भोज्यानि. (गद्यानि.) (चतुर्दशोऽध्यायः)
१४७	शोणितशकसंभवः पुरुषः (गद्यानि.) (पंचदशोऽध्यायः)
१४८	अथ व्यवहाराः (गद्यानि.) (षोडशोऽध्यायः)
१४८	पुत्रप्रशंसा. (गद्यानि.) (सप्तदशोऽध्यायः)
१५०	जातिविवेकः (गद्यानि.) (अष्टदशोऽध्यायः)
१५०	राज्ञाधर्मः पालनीयः (गद्यानि.) (एकोनविंशोऽध्यायः)

श्लो.	पत्र.	विषय.
०	१५०	पातकिनां प्रायश्चित्तानि. (गद्यानि.) (विंशोऽध्यायः)
०	१५२	शूद्रब्राह्मणीसंगमप्रायश्चित्तं. (गद्या- नि.) (एकविंशोऽध्यायः २१)
०		समाप्ताचेयं वासिष्ठस्य अनुक्रमणिका १८ इत्यष्टादशस्मृतीनामनुक्रमणि- काः समाप्ताः ॥ शके १८०३ चूष नामसंवत्सरे. पौषशु. ६ रवादिदं लेखनं प्रातर्नवाद् नावत्सरे पूर्ण तामियात् ॥ ६९ ॥ ॥ ६९ ॥

श्लो.	शार्दूलविक्रीडितं.
०	श्रीरामानुजसंप्रदायनिपुणः श्रीकृष्ण दासा सजो गंगाविष्णुभिधानकः समकरोद्धीमोह मध्यामुदा ॥ श्रीमद्यादवशैलवास्यभिधया- ख्यातेस्वयंत्रिकितां ॥ लोकानां तुहितेष्टस्मृ तिषु चार्थादर्शिनीं टिप्पणीं ॥ १ ॥ ॥ अष्टादशस्मृतिपुस्तकमितराण्यप्यनेका- निपुस्तकानि मुन्मथ्यां श्रीवेंकटेश्वरारव्य- यंत्रालये. तथाच अमृतसरारव्यग्रामेश्रीगं गाविष्णुक्षेमराजाभिधालये लभंति.

क्रम.

७

(9A)

श्रीगणेशायनमः ॥ हुताग्निहोत्रमासीनमत्रिंवेदविदांवरं सर्वशास्त्रविधिज्ञं तमृषिभिश्चनमस्कृतं १ नमस्कृत्यचतेसर्वइदं वचन
मब्रुवन् हितार्थं सर्वलोकानां भगवन्कथयस्व नः २ अत्रिरुवाच वेदशास्त्रार्थतत्त्वज्ञायन्मे पृच्छथ संशयं तत्सर्वं संप्रवक्ष्यामि य
थाहृष्टं यथाश्रुतं ३ सर्वतीर्थान्युपस्पृश्य सर्वान् देवान् प्राणम्य च जप्त्वा तु सर्वसूक्तानि सर्वशास्त्रानुसारतः ४ सर्वपापहरं दिव्यं सर्वसंश
यनाशनं चतुर्णामपि वर्णानामत्रिः शास्त्रमकल्पयत् ५ ये च पापकृतो लोके ये चान्ये धर्मदूषकाः सर्वपापैः प्रमुच्यन्ते अत्वेदं शा
स्त्रमुत्तमं ६ तस्मादिदं वेदविद्विरुध्येत व्यं प्रयत्नतः शिष्येभ्यश्च प्रवक्तव्यं सहृतेभ्यश्च धर्मतः ७ अकुलीनेत्यसहृते जडे शूद्रे शा
ठहिजे एतेष्वेव न दातव्यमिदं शास्त्रं हि जौत्तमैः ८ एकमक्षरं यत्कुरुः शिष्ये निवेदयेत् पृथिव्यां नास्ति तद्द्रव्यं यद्दत्त्वात्पृथिवी भ
वेत् ९ एकाक्षरं प्रदातारं यो गुरुं नाभिमन्यते शुनां यो निशतं गत्वा वा एडालुष्यपि जायते १० वेदं गृहीत्वा यः कश्चित् शास्त्रं चैवावमन्य
ते स सद्यः पशुतां याति संभवानेकविंशतिं ११ स्वानिकर्माणि कुर्वाणा दूरसंतोपि मानवाः प्रिया भवन्ति लोकस्य स्वैस्वै कर्मण्युपस्थि
ताः १२ कर्मविप्रस्य यज्जनं दानमध्ययनं तपः प्रतिग्रहो ध्यापनं च याज्जनं चैति वृत्तयः १३ क्षत्रियस्यापि यज्जनं दानमध्ययनं तपः शा
स्त्रोपजीवनं भूतरक्षणं चैति वृत्तयः १४ दानमध्ययनं वार्तायज्जनं चैति वैविशः शूद्रस्य वार्ताशुश्रूषा हि जानां कारु कर्म च १५ तदेत
त्कर्माभिहितं संस्थिता यत्र वर्णिनः बहुमानमिह प्राप्य प्रयांति परमां गतिं १६ ये व्यपेक्षाः स्वधर्मान्ते परधर्मेष्ववस्थिताः तेषां

Rangnath Raghunath Shavakar Karad

(10)

अधि

१

शास्तिकरोराजास्वर्गलोकेमहीयते १७ आत्मीये संस्थितो धर्मशूद्रोऽपि स्वर्गमश्नुते परधर्मो भवेत्याज्यः स्वरूपपरदारवत् १८ वध्योरा
जासवैशूद्रो जपहोमपरश्चयः ततोराष्ट्रस्य हंता सो यथा वन्दे श्वैजलं १९ प्रतिग्रहोऽध्यापनं च तथा विक्रेयविक्रयः याज्यं चतुर्भिरप्ये
तैः क्षत्रविद्रुपतनं स्मृतं २० सद्यः पतति मांसेन लाक्षया लघुणो न च ग्रहेण शूद्रो भवति ब्राह्मणः क्षीरविक्रयी २१ अघ्नताश्चानधीया
नायत्र भैक्ष्यचरा द्विजाः तं ग्रामं दंडयेद्वाजाचौरमुक्तप्रदंडवत् २२ विद्वांश्चो ज्यमविद्वांसो येषुराष्ट्रेषु भुंजते तेऽप्यनाद्यष्टिभिच्छंतिमह
द्वाजायते भयं २३ ब्राह्मणान्वेदविदुषः सर्वशास्त्रविशारदाश्च ननु वर्षति पर्जन्यो यत्रैतान्युजयेन्नृपः २४ त्रयो लोकास्त्रयो वेदा आ
श्रमाश्च त्रयोऽग्रयः एतेषां रक्षाणां यथा संसृष्टा ब्राह्मणाः पुरा २५ उभेऽप्ये समाध्यायमौ न कुर्वति ते द्विजाः दिव्यवर्षसहस्राणि
स्वर्गलोके महीयते २६ यएवं कुरुते राजा गुणदोषपरीक्षणं यथा स्वर्गं नृपत्वं च पुनः कोशं स अर्जयेत् २७ दुष्टस्य दंडः स्वजनस्य
पूजान्यायेन कोशस्य च संप्रवृद्धिः अपक्षपातोर्धिषुराष्ट्ररक्षा पंचवयजाः कथितानृपाणां २८ यत्प्रजापालने पुण्यं प्राप्नुवन्तीह पा
र्थिवाः न तु क्रतुसहस्रेण प्राप्नुवन्ति द्विजोत्तमाः २९ अलाभे देव रवातानां हृदेषु सरसीषु च उद्धृत्य चतुरः पिंडान् पारके स्नानमाचरेत्
३० वसाशुक्रमसूड्मज्जासूत्रं विद्रु कर्णा विण्णरवः श्लेष्मास्थिदृषिकास्वेदाद्वादशैते नृणामलाः ३१ षण्णां षण्णां क्रमेणो वश्रुद्विरु
क्तामनीषिभिः सृष्टारिभिश्च पूर्वेषामुत्तरेषां तु वारिणा ३२ शौचं मंगलमायास अनसूया स्पृहा दमः लक्षणानि च विप्रस्य तथादानं

स्मृ०

१

१

(10A)

दयापिच ३३ नगुणान्गुणिनोहंतिस्तेतिचान्यानगुणानपि नहसेच्चान्यदोषांश्चसानसूयाप्रकीर्तिता ३४ अभक्षपरिहारश्चासंस
र्गश्चाप्यनिन्दितैः आचारेषुव्यवस्थानंशौचमित्यभिधीयते ३५॥प्रशस्ताचरणानित्यमप्रशस्तविवर्जनं एतद्विमंगलंप्रोक्तं ऋषिभि
र्धर्मवादिभिः ३६ शरीरंपीडयतेयेनशक्तभेनत्यशक्तभेनवा अत्यंततन्नकुर्वीतअनायासःसउच्यते ३७ यथोत्पन्नेनकर्तव्यःसतोषः
सर्ववस्तुषु नस्पृहेत्परदारेषुसास्पृहाचप्रकीर्तिता ३८ बाल्यमाध्यात्मिकंवापिदुःखमुत्पाद्यतेपरैः नकुप्यतिनचाहंतिदमदत्यभि
धीयते ३९ अहन्यहनिदातव्यमदीनेनांतरात्मना त्वाकादपिप्रयत्नदानमित्यभिधीयते ४० परेस्मिन्बंधुवर्गवाभिन्नेद्वेष्यरिपौ
तथा आत्मवद्वर्तितव्यंहिद्वेषेषापरिकीर्तिता ४१ यश्चेतत्सर्वंयत्किञ्चिद्गृहस्थोपिभवेद्विजः सगच्छतिपरंस्थानंजायतेनेहवैपुनः ४२
इष्टापूर्तचकर्तव्यंब्राह्मणेनैवयत्नतः इष्टेनलभतेस्वर्गंपूर्तंजायते ४३ अग्निहोत्रंतपःसत्यंवेदानांचैवपालनं आतिथ्यंचै
श्वदेवश्चइष्टमित्यभिधीयते ४४ वापीकूपतडागादिदेवतायतनानिच अन्नप्रदानमारामःपूर्तमित्यभिधीयते ४५ इष्टापूर्तं द्वि
जातीनांसामान्ये धर्मसाधने अधिकारीभवेच्छूद्रःपूर्तधर्मनवेदिके ४६ यमान्सेवेतसततंननित्यंनियमान्बुधः यमान्यतत्यकु
र्वाणोनियमान्केवलान्भजन् ४७ आनृशंसंक्षमासत्यमहिंसादानमार्जवं प्रीतिःप्रसादोमाधुर्यमार्दवंचयमादश ४८ शौचमि
ज्यातपोदानंस्वाध्यायोपस्थनिग्रहः व्रतमौनोपवासंचस्नानंचनियमादश ४९ प्रतिनिधिंकुशमयं तीर्थवारिषुमज्जति यमुद्दि

(11)

अत्रि-
२

शयनिमज्जेतअष्टभागंलभेतसः ५० मातरंपितरंवापिभ्रातरंरुद्रदंगुरुं यमुद्दिश्यनिमज्जेतद्वादशांशफलंभवेत् ५१ अपुत्रे
पौत्रकर्तव्यःपुत्रप्रतिनिधिस्सदा पिंडोदकक्रियाहेतोर्धस्मात्तस्मात्प्रयत्नतः ५२ पितापुत्रस्यजातस्यपश्येच्चैज्जीवतोसुरवं ऋणम
स्मिन्संनयतिअमृतत्वंचगच्छति ५३ जातमात्रेणपुत्रेणपितृणामृणीपिता तदन्दिश्रुद्धिमाप्नोतिनरकात्रायतहिसः ५४
जायंतेबहवःपुत्रायद्येकोपिगयांव्रजेत् यजतेचाश्वमेधंचनीलंवावृषमुत्सृजेत् ५५ कांक्षंतिपितरःसर्वेनरकांतरभीरवः गयांया
स्यतियःपुत्रस्सनस्नाताभविष्यति ५६ फल्गुतीर्थेनरस्नात्वाहत्वादेवंगदाधरं गदाशीर्षेपदाक्रम्यमुच्यतेब्रह्महत्याया ५७ म
हानदीसुपसृश्यतर्पयत्तित्देवताः अक्षयान्लभतेलोकान्कलत्रविसमुद्धरेत् ५८ शंकास्थानेसमुत्पन्नप्रक्षभोज्यविचर्जिते आ
हारशुद्धिंवक्ष्यामितच्चेनिगदतःशृणु ५९ अक्षारंलवणंरौद्रोपिवेदाग्नींस्वर्चलं त्रिरात्रंशंरवपुष्यावाब्राह्मणःपयसासह ६० म
द्यभांडोद्दिजःकश्चिद् ज्ञानात्सिबतेजलं प्रायश्चित्तकथंतस्यमुच्यतेकेनकर्मणा ६१ पालाशविल्वपत्राणिकुशान्यद्यान्युदुंब
रंकाथयित्वापिवेदापस्त्रिरात्रेणैवशुद्धयति ६२ सायंप्रातस्तुयःसंध्याप्रमादादिक्रमेत्सकृत् गायत्र्यास्तुसहस्रंदिजपेत्स्नात्वासमा
हितः ६३ रोगाक्रांतोथवाऽस्नातःस्थितःस्नानजपाद्दुहिः ब्रह्मकूर्चंचरेद्भक्त्यादानंदत्वाविशुद्धयति ६४ गवांशृंगोदकेस्नात्वामहा
नद्यपसंगमे समुद्रदर्शनेवापिव्यालदष्टःशुचिर्भवेत् ६५ वृकश्चानशृंगालैस्तुयादिदष्टस्तुब्राह्मणः हिरण्योदकसंमिश्रंघृतंप्रा

स्मृ-
१

२

मूळ प्रत पाहण्यासाठी संपर्क

इतिहासाचार्य वि.का. राजवाडे संशोधन मंडळ, धुळे
राजवाडे पथ, गल्ली नं. १, धुळे-४२४००१ (महाराष्ट्र)
दूरध्वनी क्रमांक (०२५६२) २३३८४८
Email ID : rajwademandaldhule@gmail.com